la humanitat

PORTANTVEU d'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA adherida a SOLIDARITAT CATALANA

Redaccio : 25, rue Ecole de Droit, MONTPELLIER
Administracio : 30, rue des 3-Journées, PERPIGNAN
Tresoreria : SANTIAGO VILA 250, route d'Elne, PERPIGNAN (P.-O)
Compte de xecs postals no 57.675 Montpellier

2ª EPOCA – Nº 47 — 4 de JULIOL del 1946 | Fundador : Lluis COMPANYS | Director : Emili VIGO | Preu : 5 francs

Consagrat especialment a l'aniversari del 19 de Juliol del 1936, el proper numero de « LA HUMANITAT » serà extraordinari.

VERS EL MILIO DE FRANCS

EDITORIAL

L'avui i el demà

Una vegada més l'esperança dels demòcrates de casa nostra i dels que sofreixen des de fa set anys en l'allunyament de l'exili, ha estat decebuda. D'aquestes deliberacions del Consell de Seguretat, en podriem fer qui sap els comentaris i treure'n moltes conclusions. Res però les sintetitza millor que aquest titular d'un gran diari parisenc : « Franco vencedor de l'O. N. U. ». Enmig l'egoïsme i les competències internacionals, més d'un any després de l'acabament d'un guerra que havia d'aixafar el totalitarisme arreu del món, el feixisme espanyol continua. I el més alt organisme internacional no ha sapigut entendre's per a trobar el camí que hi posés fi. Contiuem, doncs, en l'estadi de les condemnacions platòniques.

Aquesta vegada cal confessar que la cosa semblava anar de debò. Evidentment, els dictàmen de la Sots-Comissió d'Enquesta no ens satisfeia, als interessants. Però ningú discutirà que mai s'havia arribat tan endavant en la precisió, en la condemna, en la recomanació de mesures a pendre. I àdhuc en la fixació d'una data. Que Anglaterra seguís una política tortuosa i paradoxal que està llevant-li les simpaties que el nostre poble sentí per ella tot al llarg de la guerra, no sorprenia a ningú. Però la decisió de la resta dels membres del Consell de Seguretat, presidits no gens menys que pel Ministre d'Afers Estrangers d'un gran dominion anglès, causà a tothom una forta impressió. Adhuc al mateix Sir Alexander Cadogan que sumà el seu vot a la dels altres membres del Consell de Seguretat. Però aquesta vegada no eren les potències anglo-saxones que malograven tots els esforços. La U. R. S. S., amb l'oposició sistemàtica, tancada, del seu veto, ha fet impossible que el dictamen de la Sots-Comissió d'Enquesta fos aprovat. I avui l'afer espanyol es troba en la mateixa situació que tres mesos enrera. I mentre els « grans » lliurats a llur egoïsme — i aci no fem excepció per cap dels tres — esterilitzen la gran esperança d'un poble, a Espanya Franco continua exercint-hi la més salvatge de les opressions. Aquesta — i no altra — és la realitat.

Estem decebuts pel resultat d'aquestes deliberacions del Consell de Seguretat. No arribem a compendre — o bé comprenem massa bé — el mòbil de certes actituds. Però tanmateix no estem, ni molt menys, desesperançats. Franco té els dies comptats. I mentre el seu règim subsisteixi la pau no haurà estat totalment assolida. En cada comici internacional el problema franquista hi és plantejat amb major virulència. L'afer espanyol ha d'ésser solucionat ni que fos per a deixar tranquils aquells que s'hi topen constantment. Ara, pel mes de setembre, en la reunió general de les Nacionals Unides tornarà a plantejar-se en tota la seva acuitat. I cada vegada que es trobin els homes lliures del món evocaran la vergonya que constitueix l'esclavatge del nostre poble.

De la caiguda de Franco, n'estem segurs. I adhuc tenim fondades esperances que serà ràpida. Per això nosaltres sentim una fonda preocupació davant el demà, davant l'hora que s'apropa i que exigirà de tots una actitud ben clara, i concreta. Potser a l'exili, i a casa nostra mateix, no s'hi pensa prou en aquest moment. Altrament les coses a vegades anirien d'altra manera i assolirien, sobretot, un major grau de responsabilitat. Concretant, voldriem veure en els organismes governementals de la República una major agilitat, una major cohesió, una major seriositat. Massa sovint tenim la sensació que l'estadi de la política mexicana encara perdura i quan ens assabentem i llegim certes coses, francament no ens sentim gaire satisfets. Evidentment, el Govern de la República és l'únic legal, és el que normalment ha de recollir el poder desfet des de fa set anys. Però per assolir-ho cal que es posi ardidament a la feina i que la seva tasca tingui un sentit de responsabilitat, d'energia i de ponderació que massa sovint li manca. De cara al món cal presentar-nos amb tota la solvència que ofereix la solució republicana, amb independència absoluta de tot lligam. I ens sembla que, per avui, no cal insistir més...

ALS NOSTRES AMICS

La crida adressada pel Comité Executiu d'Esquerra Republicana de Catalunya a totes les organitzacions del Partit, ha estat acullida arreu amb fervorós entusiasme. La denúncia qui hi fèiem de la repressió què són objecte els nostres companys de Catalunya ha causat una profunda impressió. La nostra demanda qué amb les aportacions de tots plegats pogués possibilitar-se l'ajuda als nostres perseguits i el normal desenvolupament de les tasques d'Esquerra Republicana de Catalunya ha estat igualment corresposta amb un entusiasme i una rapidesa encoratjadors.

D'arreu rebem respostes comunicant-nos les iniciatives adoptades a fi que les nostres instruccions assolissin l'èxit que es mereixien. S'ha fet arribar a l'opinió pública del paisos on resideixen organismes d'Esquerra Republicana de Catalunya una relació complerta dels fets que han vingut succeint-se a casa nostra. Ultra haver estat comunicada a rellevants personalitats, la premsa i la ràdio n'han fet esment.

A més, d'acord amb el que li havia estat encomanat, el nostre amic Jaume Miravitlles, en nom del Partit presentà un document al Secretariat General de l'O.N.U., denunciant detalladament aquestes persecucions i el règim opressor que regna a la nostra terra.

De cara a la recapta de cabals s'està portant a terme un esforç veritablement extraordinari. Això ja ens ha permès de trametre una ajuda inicial a l'organització de Catalunya. Estem segurs que podrem intensificar-la ràpidament així com donar a l'organització del Partit l'estabilitat económica que les actuals circumstàncics exigeixen.

Els nostres amics de Mèxic han fet una primera tramesa de seixanta dos mil cinq cents francs. Ens anuncien, peró, que llur aportacio no s'aturarà, ni molt menys, a aquest punt. En una reunió celebrada pel Partit s'hi ha donat compte de la crida del Consell Executiu. Els fets relatats han causat una profunda impressió i « tothom — ens comunica el membre del Consell Executiu, l'amic Miquel Santaló — vol complir amb el seu deure ». Tan és aixi que per dintre breus dies ens anuncien una nova tramesa que depassarà en molt la primera.

De Londres ens arriben igualment noves ben encoratjadores. El Secretari del Consell Directiu de la Gran Bretanya, l'amic Josep Pi-Sunyer, ens manifesta : « Es possible que la nostra aportació sigui ben considerable. No cal dir que ho farem tot perquè assolim un bon èxit i les noticies que avui us podem donar són força optimistes. Insistim en la necessitat de fer quelcom en favor dels nostres militants de Catalunya i no se'ns amaga tampoc que els Partits moderns tenen de funcionar damunt una sólida base económica ».

Els companys de Xile, tampoc volen romandre al marge de la crida que els ha estat adressada. Durant tots aquests anys han mantingut viva la flama de l'ideal d'Esquerra Republicana de Catalunya. Avui ens anuncien que, com sempre, sabran cumplir amb el seu deure i que ben aviat esperen poguer donar-nos detalls de llurs activitats.

Igualment hem rebut cables de Cuba, Colómbia, Panamà, Estats Units, Venezuela i Argentina comunicant-nos que acullien amb tot l'interès la crida del Consell Executiu.

Per altra banda la inciativa empresa a França de subvenir a les despeses que ocasiona l'ajuda als companys de Catalunya i el desenvolupament del nostre Partit a base de quotes mesals ha estat favorablement acullida, malgrat la situació económica que travessen molts dels nostres militants. Cal esperar, a més, que la resposta de molts amics a qui s'ha adressat aquesta crida no farà esperar-se gaire i que l'estabilitzacio económica del Partit en sortirà altament beneficiada.

Com podeu constatar tothom sap cumplir amb el seu deure. Una vegada més, la gran família esquerrana s'ha retrobat. Escampada en el món, peró unida per la fidelitat infrangible a l'ideal, tothom respon amb un entusiasme fervorós. Les noticies que rebem són tan encoratjadores que avui hem cregut que teníem el deure de fixer la nostra campanya d'ajuda a Catalunya i a possibilitar el desenvolupament normal del Partit a un milió de francs. Estem segurs que ben aviat assolirem aquesta i àdhuc que la depasarem. Tots ens fem càrrec de la responsabilitat d'aquesta hora.

No oblidem que hi ha un gran nombre de militants de l'Esquerra que fa set anys que són a la presó i que han hagut de suportar tota mena de martiris i vexacions. D'altres es troben incorporats en companyies disciplinàries. D'altres en residència forçada, lluny de Catalunya. D'altres, en fi, menant una vida de sofriment i misèria sostreintse a les persecucions implacables de l'aparell repressiu franquista.

No oblidem tampoc que les detencions darrerament practicades són mantingudes en la majoria dels cassos i que cal ajudar als qui sofreixen i mantenen l'organització de l'Esquerra en la clandestinitat i enfront tots els perills. El minim que podem fer els qui sóm a l'exili és no desertar el nostre lloc. Penseu que els companys de Catalunya han fet i fan front a totes les contingències i que per a nosaltres constitueix un deure d'honor venir en llur ajuda i possibilitar, a més, la bona marxa de les nostres activitats.

L'Esquerra s'ha retrobat arreu amb una puixança veritablement encoratjadora. De cara a les lluites que s'apropen el Partit se sent cada dia més unit i cohesionat. I els militants comprenen quin és el seu deure. Saben que cal que el Partit compti amb tots els mitjans materials per a portar a terme la seva actuació i saben, a més, que l'Esquerra tornarà a ocupar el lloc dirigent en la política de la nostra terra. D'aci que avui fixem com un objectiu immediat l'assoliment d'un milió de francs. I que expressem la nostra confiança en assolir i àdhuc depassar aquesta quantitat en un breu termini. Els nostres amics i simpatitzants sabran cumplir una vegada més amb el seu deure. A tots, el nostre agraïment.

Josep TARRADELLAS,
Secretari General d'E. R. de C.

Sobre la Generalitat de Catalunya

Els noms i les coses

per **A. ROVIRA I VIRGILI**

Questio curiosa — i potser sobrera — la que han plantejat recentment alguns comentaristes de la premsa catalana de l'exili. Hem de dir President i Govern de la Generalitat de Catalunya, o bé, d'una manera més simple, President i Govern de Catalunya ?

Per la meva banda, contestaré tot seguit i sense cap vacil.lacio : es pot dir de totes dues maneres, i tan ben dit està de l'una manera com de l'altra. Els qui, per a rebutjar una d'aquestes dues denominacions, invoquen motius politics, no trepitgen terreny solid. Contràriament al que afirmen alguns periodics catalans d'Amèrica, massa lleugers de vegades en llurs afirmacions i comentaris, l'actual President i l'actual Govern nostres han emprat i empren ara l'una, ara l'altra de les denominacions que hom vol discutir. Per a provar-ho, només em cal esmentar els documents i notes publicats. S'ha oblidat ja, per exemple, que en els seus decrets relatius al Consell Assessor, Josep Irla signà sota el titol d' « El President de Catalunya » ?

Tan lamentable em semblaria que es volgués proscriure la denominacio breu i directa per la por de ferir certes susceptibilitats (que no serien gens comprensibles després d'haver estat acceptada la denominacio de President i Govern d'Euzkadi), com que es volgués proscriure, per un equivocat afany de radicalisme, la denominacio que fa esment de la Generalitat, mot golorios de la nostra historia. Si bé és cert que aquest mot no és gaire conegut a l'estranger, cal també reconèixer que el seu sentit aviat s'entén.

Com tots sabem, la denominacio oficial i legal és la de President i Govern de la Generalitat. Tots dos Estatuts, l'Exterior i l'Interior, l'empren sistemàticament. I què és la Generalitat ? Es, segons la definicio de l'Estatut Interior, « l'organisme juridic de l'autonomia de Catalunya ». Per tant, equival al conjunt orgànic de les institucions autonomes. En aquestes condicions, és perfectament licit d'aplicar al seu President i al seu Govern la denominacio de President i Govern de Catalunya. I els qui rebutgéssin, quan es tracta dels catalans, una denominacio que és admesa quan es tracta dels bascos, ens farien un greuge que no podriem tolerar.

Anys abans d'existir la Generalitat moderna, existi la Mancomunitat, i el President d'aquesta duia el nom de President de la Mancomunitat de Catalunya. Si aleshores s'hagués volgut aplicar oficialment a Prat de la Riba o a Puig i Cadafalc el titol de President de Catalunya, no sols s'hauria provocat una tempestat de protestes a Madrid i a provincies, ans encara s'hauria incorregut en una inexactitud de fet, puix que l'organisme tenia facultats legals molt petites i no calia identificar-lo amb la representacio politica del nostre poble. Tot el més, podiem considerar Prat de la Riba — o Puig i Cadafalc en els seus bons moments — com a President moral de Catalunya. Diferentment, cap dificultat, ni legal ni real, no hi ha hagut per a donar el titol de President de Catalunya a Francesc Macia i a Lluis Companys (que tanmateix feren servir habitualment el titol oficial), ni hi ha avui per a donar aquell titol a Josep Irla.

Amb tot, és natural que en les relacions diguem-ne exteriors, s'empri amb preferència el titol legal, que és el reconegut oficialment. De cap manera pot interpretar-se aquesta denominacio com una forma atenuada, menys radical i menys nacional que l'altra. Es que no veiem que la denominacio del Cap d'Estat en els països republicans pren una forma anàloga ? President de la Repùblica francesa i de la Repùblica espanyola, i no President de França o d'Espanya. Aquestes darreres denominacions, que no son emprades, podien sens dubte emprar-se ; pero dirien el mateix, i no pas més, que les que hom ha adoptat.

Els catalans que voldrien substituir per sistema la denominacio legal per la breu i directa, esborrant aixi el nom de Generalitat, es revelen pobres d'un sentit que tot català nacional hauria de tenir ben accentuat : el sentit historic, que no és el mateix que el sentit arcaic. La resurreccio del nom de la Generalitat o General de Catalunya, hauria de plaure a tots els catalans d'avui, en tant que estableix una represa de la tradicio politica propia, i relliga la unitat nacional a través del temps. Estem segurs que si els patriotes bascos posseïssin un nom tradicional anàleg i actualment utilitzable, l'haurien introduït en llur règim autonom, i n'estarien ben contents, com n'hem d'estar nosaltres d'haver donat nova vida al nom de la Generalitat de Catalunya, que és un nom d'or.

Converses filologiques

per POMPEU FABRA

S — 11 (acabament)

En tot el que hem dit, hem deixat de banda les proposicions negatives introduïdes amb la conjunció *ni*, en les quals no s'ha d'anteposar *no* al verb. Aixi, en enllaçar-se les dues proposicions negatives *No neva* i *No plou* per mitjà de la conjunció *ni*, es diu *No neva ni plou*. Ara bé, quan apareix un *ni* davant d'un grup verbal, poden donar-se dos casos i que aquest *ni* formi part d'una expressió com *ni l'un ni l'altre*, proposable al verb, o que sigui el mot amb què s'enllaça una proposició amb la proposició que la precedeix. En la frase *Ni tu ni jo podem fer això*, el grup *ni tu ni jo* és una expressió proposable al verb, la qual, en el cas de posposar-s'hi, fa que el verb aparegui acompanyat d'un *no* (*No podem fer això ni tu ni jo*) ; i, en anteposar-la-hi direm millor *Ni tu ni jo no podem fer això* que no pas *Ni tu ni jo podem fer això*. En canvi, en la frase *No el sento ni el veig*, el *ni* que apareix davant de la segona proposició és el *ni* amb què s'enllacen les dues proposicions negatives *no el sento* i *no el veig* : la frase *No el sento ni el veig* és correcta. No escriurem, doncs, creient millorar la construcció, *No el sento ni no el veig*. Quan, en coordinar les dues proposicions negatives, introduïm l'una i l'altra per mitjà de la conjunció *ni*, direm analogament *Ni el sento ni el veig* (i no pas *Ni no el sento ni no el veig*).

P. — 2

Paral.lelament a *plac, plaus, plau*, a *crec, creus, creu*, a *cloc, clous, clou*, l'indicatiu present del verb *dur* fa *duc, duus, duu* ; però, al costat de les formes *duus* i *duu*, les gramàtiques consignen, com a formes secundàries, *dus* i *du*, degudes a la reducció de *úu* a *ú*, que retrobem en els adjestius *cru* i *nu*, antigament *cruu* i *nuu*.

(Passa a la segona plana)

Amb motiu del lliurament d'una bandera...

Interessant conferència de JOAN SAURET a Perpinyà

L'anunci de la conferència del Sr. Joan Sauret, membre del Comité Executiu del nostre Partit, va desvetllar en els medis politics de Perpinyà un viu interés. A les tres de la tarda del diumenge, 23 de juny, la Sala Arago de l'Ajuntament de la capital del Rossello oferia un magnific aspecte.

Ocuparen la Presidència, junt amb el conferenciant, el Srs. Francesc de P. Jené, i Fernàndez Président i Vice-Président del Comité Départamental dels Pirineus Orientals, el Sr. Puigvert Secretari, i les Sres. Candelària Serradell i Teresa Puigbo.

Entre els nombrosos assistents a l'acte remarcàrem els Srs. Santiago Vila i Joan Garcia Castellet, del Secretariat Permanent del Consell Directiu a França ; els Srs., Balada Claret, Canal Ulldemolins, Pairot i Pont, del Comité Départamental del Partit ; Banùs del Comité Executiu de les JEREC a França ; Ullot, Mir, Moncanut i Guasch del Comité Departemental de les Joventuts ; les Sres. Maria Andrés, Pepita Peña, Rosa Canal, Pilar Balada, les germanes Paquita i Mercè Palau i Maria i Antonia Serra, dels Grups Femenins del Partit i de les JEREC. Els diputats Srs. J. Puig Pujades i Laureà Dalmau.

Entre les reprentacions d'altres ornitzacions politiques, hi figuraven els Srs. Pascual Tomàs, del P. S. O. E. i Francesc Corbella, del « Partido Republicano Federal », a més de nodrides delegacions d' « Estat Català », « Accio Catalunya », P. S. U. de C. i la seva seccio feminina, el « Moviment Socialista de Catalunya », el P.S.O.E. i la C.N.T.. Obri l'acte temps que la festa del lliurament el Sr. Jené, dient que al mateix temps que la festa del lliurament d'una bandera catalana per part de les Dones del Partit al nostre Departament, al Comité Departamental,aquest ha cregut que, per acabar de donar a l'acte el relleu necessari, podia oferir-se aquesta tribuna a un dels membres directius d'E. R. de C.

Aquesta idea, — digué — és la que porta al Sr. Joan Sauret, membre del Comité Executiu del nostre Partit.

De tots es prou coneguda l'activitat politica del Sr. Joan Sauret, per a que pretengui ara fer-ne la presentacio.

Aban de concedir la paraula al Sr. Joan Sauret el Sr. Jené dona compte d'un telegrama del Sr. Josep Tarradellas,Secretari General d'E. R. de C., el qual a més d'enviar la seva entusiasta adhesio a l'acte, conferia al Sr. Jené la seva representacio al mateix, éssent acullida la seva lectura amb grans aplaudiments.

Al aixecarse a parlar el Sr. Joan Sauret és acullit per tota la assistència, amb una perllongada ovacio. Fet el silenci, començà la sexa conferència amb les següens paraules.

En invitar-me els amics del Comité Departemental dels Pirineus Orientals per a venir a donar-vos una conferència amb motiu de l'ofrena d'una bandera catalana per les nostres dones, he cregut que el tema més escaient és el de « La nostra bandera politica ».

Joan SAURET

La llibertat de l'home

Entenc, amics, que cal posar en el pic més alt de la cadena de principis politics la bandera de la llibertat individual, dels drets de l'home : el respecte a la consciència i el dret de pensament i d'expressio. I a seguida d'aquests,un cop ben garantida la llibertat individual i sense que mai no quedi desfigurada la personalitat humana, aleshores cal destacar els drets de relacio, els drets collectius.

Es per aixo, com una logica consequència és perqué jo soc contrari, almenys com una manifestacio normal de la vida, d'una politica de multituds o, per a dir-ho amb la frase que ara s'estila, d'una politica de masses. Per a mi no es pot educar un poble prenent per peu les masses ans l'individu. Si se'm permet una imatgé diré que aquelles avancen encegades per uns mots d'ordre, amb una trompeteria eixordadora, i o bé es precipitaran daltabaix de l'abim o aniran camps a través aixafant qui sab la riquesa. L'allau en marxa no té la força que se suposa perquè n'hi haurà prou que sorgeixi un esglai, el més lleu obstacle, per a aturar home del davant o del mig i provocar a una confusio i, amb ells, la dispersio de tota la columna. Pero si ens hem preocupat que l'home no sigui una cosa o un numero i hem atès el seu cor i el seu cervell alhora haurem obtingut una suma d'homes i no uns automates.

Cada un sabrà el què vol i vers on va.

La libertat individual no és, naturalment, il-limitada ni mancada de deures. Ha de tenir en compte les llibertats dels altres i no pot depassar les tàpies de la del seu vei. D'aci que neix aquesta entitat juridica que és el Govern, producte de la voluntat ciutadana, l'organisme que en nom de tots els salvaguardarà les llibertats, sense que mai no es consideri altra cosa més que el seu dipositari.

Quan es trenca el pacte

Pero succeix que a vegades els ciutadans que han elegit i armat uns homes per a denfensar les seves llibertats i interessos es troben amb la sorpresa del trencament del pacte establert amb el seu Estat o Govern. Que fer aleshores ? Es que els ciutadans hauran de tenir sempre preparat un ciclostyl per a propagar la resistència i hauran de tenir sempre desat a l'armari un fusell per a restablir amb foc l'ordre convingut, el compromis establert ? No fora millor que existis una justicia internacional que presservés els ciutadans, els homes, contra els atropells a llur vida, esperit i patrimoni legitim ? Fins avui només son els Estats els que amb més o menys eficacia disposen d'uns tribunals que castinguen les agressions de que son objectes per part d'altres Estats.

Ara s'ha donat un pas més endavant i per mitja d'un codi de fortuna, d'efectes retroactius, s'ha establert un nou tipus de delicte internacional: el criminal de guerra. El procés de Nuremberg és la resultant de la reincident i ara sistematitzada politica bel-lica i criminal dels alemanys, amb els seus camps d'extermini, amb els seus forns crematoris. Els delictes i els crims alemanys només son perseguit i acusats per haverse realitzat en temps de guerra. Cal cridar ben fort que els crims, els càstigs i les persecucions no perden la seva figura terrible i odiosa pel fet de no ésser executats en temps de conflagracio. No poden continuar ni el mon ni els ciutadans a la mercè d'un cop d'Estat que eleva aquells delictes a la categoria de justicia de llei.

Per una justicia internacional

Que no se'ns digui que la sobirania de l'Estat s'oposa a aquestes Tribunals internacionals davant dels quls haurien de veure's les causes derivades dels atacs contra els principis bàsics, el més essencials, els de la societat. De la mateixa manera que els Estats — per allo que els convé — abdiquen d'una part de la seva sobirania, els mateixos Estats poden pactar igualment la limitacio en d'altres quesions com és la que ara ens ocupa. Hi ha renunciament parcial de sobirania pel que es refereix en matèria d'armaments i no és aventurat predir que s'apropa el dia en què també s'hauran de pactar limitacions en determinats conreus agricoles i per a la fabricacio de determinats productes en bé d'un plan mundial d'ordenacio economica. Perquè, aleshores, repetim, no es poden determinar els principis de respecte a l'home i als pobles i fer dependre llur salvaguarda d'un organisme internacional ?

Es necessari preservar l'home del reco més apartat del mon. Cal que reneixi arreu el goig de viure, de pensar i de treballar. Cal tornar als temps en què els homes no temien el resultat d'unes eleccions. Cal que els sorolls del carrer no constitueixin per a ningu el pesombre d'un trasbals de règim que meni els vençuts a la preso, davant de l'escamot d'execucio o a l'exili. (Gran aplaudiments).

I cal, també , que els pobles donin aquest senyal de madurea politica que es pot representar per l'esperit de voler guanyar en una contesa electoral, pero també s'ha de saber perdre en cas d'adversitat. (Molt bé).

L'accent republicà

Els homes d'Esquerra Republicana de Catalunya no son el que se'n diu « catalanistes a seques ». Son, també, republicans i esquerrans. D'aci que no considerem practicable a Espanya la politica de l'accidentalitat de les formes de Govern. Creiem, pel contrari, que a Espanya, i malgrat la vella opinio del Dr. Gregorio Maranon, el mot Republican és un substantiu. Algunes nacions de l'occident europeu s'empenyen en voler-nos mostrar el seu exemple de convivència entre monàrquics i socialistes. Pero obliden que en aquelles contrades tots els sectors respecten el lliure joc de la Democràcia, observen un gran respecte envers les llibertats humanes, la qual cosa no succeeix en el nostre pais.

Es pel que he deixat dit que l'Esquerra en aquests darerrs temps ha cregut convenient posar l'accent dessobre el seu republicanism.e Sentint certes veus de descoratjament, que ens semblava que s'afluixava la fidelitat al règim republicà nosaltres, conjuntament amb els nostres grans amics els nacionalistes bascos, vàrem refermar el nostre republicanisme i alçàrem ben alta la bandera de la nostra esperança republicana. Remarquem, doncs, que escau als dos pobles autonoms l'honor de que en uns moments de dubtes s'hagin posat a la devantera de la intransigència republicana espanyola. (Grans aplaudiments).

I per què hem observat aquesta conducta ? Per diferents raons. En tant que catalanistes perquè no creiem en la possibilitat que siguin respectats els nostres drets nacionals més que dintre una democràcia espanyola. I perquè els esquerrans considerem que la Republica significa laicisme, anti-latifundisme, negacio del militarisme de « camara-

(Passa a la segona plana)

L'Esquerra a l'interior de Catalunya

Una Delegacio del Consell Directiu a Catalunya ha estat a França per tal de donar compte al Secretari General d'E. R. de C. de l'actuacio del Partit a casa nostra i de les mesures adoptades per a assegurar el seu funcionament. El Sr. Josep Tarradellas els ha felicitat efusivament en nom de tots els organismes de l'Esquera per l'encert i la fermesa de l'actuacio que porten a terme contra el règim franquista.

memoriaesquerra.cat — La Humanitat [Montpeller-París, 1944-1953], 4/7/1946, pàgina 1